

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 174/21
Luxemburg, 6 octombrie 2021

Hotărârea în cauza C-882/19,
Sumal

Victima unei încălcări a dreptului concurenței al Uniunii care este săvârșită de o societate-mamă poate solicita filialei acesteia din urmă repararea prejudiciilor rezultate din încălcare

În acest scop, ea va trebui să dovedească faptul că cele două societăți constituiau o unitate economică la momentul încălcării

Între anii 1997 și 1999, societatea Sumal SL a achiziționat două camioane de la Mercedes Benz Trucks España SL (denumită în continuare „MBTE”), care este o filială a grupului Daimler, a cărei societate-mamă este Daimler AG.

Prin Decizia din 19 iulie 2016¹, Comisia Europeană a constatat săvârșirea de către Daimler AG a unei încălcări a normelor Uniunii prin care sunt interzise înțelegerile², prin faptul că aceasta din urmă încheiase, între luna ianuarie a anului 1997 și luna ianuarie a anului 2011, acorduri cu alți 14 producători europeni de camioane având ca obiect stabilirea prețurilor și majorarea prețurilor brute ale camioanelor în Spațiul Economic European (SEE).

În urma acestei decizii, Sumal a introdus o acțiune în despăgubire împotriva MBTE, prin care a solicitat plata sumei de 22 204,35 euro pentru prejudiciile rezultate din această înțelegere. Acțiunea introdusă de Sumal a fost însă respinsă de Juzgado de lo Mercantil n° 07 de Barcelona (Tribunalul Comercial nr. 07 din Barcelona, Spania) pentru motivul că MBTE nu era vizată în decizia Comisiei.

Sumal a declarat apel împotriva acestei hotărâri la **Audiencia Provincial de Barcelona** (Curtea Provincială din Barcelona, Spania). În acest context, instanța menționată **ridică problema dacă și, eventual, în ce condiții o acțiune în despăgubire poate fi îndreptată împotriva unei filiale ca urmare a unei decizii a Comisiei prin care se constată practici anticoncurențiale ale societății-mamă a acesteia**. În consecință, instanța amintită a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții această întrebare pe cale preliminară.

Prin hotărârea pronunțată în Marea Cameră, **Curtea precizează condițiile în care victimele unei practici anticoncurențiale a unei societăți sancționate de Comisie au dreptul să inițieze, în cadrul unor acțiuni în despăgubire introduse în fața instanțelor naționale, răspunderea civilă a societăților filiale ale societății sancționate care nu sunt vizate de decizia Comisiei**.

Aprecieri Curții

¹ Decizia C(2016) 4673 final referitoare la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 [TFUE] și al articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul AT.39824 – Camioane), al cărei rezumat a fost publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din 6 aprilie 2017 (JO 2017, C 108, p. 6).

² Articolul 101 TFUE și articolul 53 din Acordul privind SEE.

Conform unei jurisprudențe constante, **orice persoană are dreptul să solicite „întreprinderilor” care au participat la o înțelegere sau la practici interzise în temeiul articolului 101 TFUE repararea prejudiciului cauzat prin aceste practici anticoncurențiale. Chiar dacă asemenea acțiuni în despăgubire sunt introduse în fața instanțelor naționale, determinarea entității care are obligația să repare prejudiciul cauzat este reglementată în mod direct de dreptul Uniunii.**

Dat fiind că aceste acțiuni în despăgubire fac parte integrantă din sistemul de punere în aplicare a normelor de concurență ale Uniunii, pe același temei ca punerea lor în aplicare de către autoritățile publice, **noțiunea de „întreprindere” în sensul articolului 101 TFUE nu poate avea un domeniu de aplicare diferit în contextul aplicării de către Comisie a unor amenzi „întreprinderilor” (*public enforcement*) și în cel al acțiunilor în despăgubire introduse împotriva acestor „întreprinderi” la instanțele naționale (*private enforcement*).**

Or, potrivit jurisprudenței Curții, **noțiunea de „întreprindere” în sensul articolului 101 TFUE cuprinde orice entitate care exercită o activitate economică, independent de statutul juridic al acestei entități și de modul său de finanțare, și desemnează astfel o unitate economică, chiar dacă din punct de vedere juridic aceasta din urmă este constituită din mai multe persoane fizice sau juridice.**

Atunci când se stabilește că o societate care aparține unei asemenea unități economice a încălcat articolul 101 alineatul (1) TFUE, astfel încât „întreprinderea” din care face parte a săvârșit încălcarea acestei dispoziții, **noțiunea de „întreprindere” și, prin intermediul acesteia, noțiunea de „unitate economică” determină de plin drept o răspundere solidară între entitățile care compun unitatea economică la momentul săvârșirii încălcării.**

În această privință, Curtea arată, în plus, că **noțiunea de „întreprindere” utilizată la articolul 101 TFUE este o noțiune funcțională, astfel încât unitatea economică care o constituie trebuie să fie identificată din punctul de vedere al obiectului acordului în cauză.**

Așadar, **atunci când existența unei încălcări a articolului 101 alineatul (1) TFUE a fost stabilită în sarcina unei societăți-mamă, victima acestei încălcări are posibilitatea de a încerca să angajeze răspunderea civilă a unei societăți-filială a acestei societăți-mamă, cu condiția ca victima să dovedească faptul că, având în vedere, pe de o parte, legăturile economice, organizatorice și juridice care unesc cele două entități juridice și, pe de altă parte, existența unei legături concrete între activitatea economică a acestei societăți-filială și obiectul încălcării pentru care s-a stabilit răspunderea în sarcina societății-mamă, filiala respectivă constituia cu societatea-mamă a acesteia o unitate economică.**

Rezultă că, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, pentru a putea introduce o acțiune în despăgubire împotriva MBTE în calitate de filială a Daimler AG, **Sumal trebuie să stabilească, în principiu, că acordul anticoncurențial încheiat de Daimler AG privește aceleași produse ca cele comercializate de MBTE.** Procedând în acest mod, Sumal ar demonstra că tocmai unitatea economică de care aparține MBTE, împreună cu societatea-mamă a acesteia, constituie întreprinderea care a săvârșit încălcarea constatată de Comisie în temeiul articolului 101 alineatul (1) TFUE.

Cu toate acestea, în cadrul unei asemenea acțiuni în despăgubire introduse împotriva societății-filială a unei societăți-mamă, în privința căreia a fost constatată o încălcare a articolului 101 TFUE, societatea filială trebuie să dispună în fața instanței naționale în cauză de toate mijloacele necesare exercitării utile a dreptului său la apărare, în special pentru a putea să conteste apartenența sa la aceeași întreprindere ca societatea-mamă a acesteia.

În aceste condiții, atunci când o acțiune în despăgubire se întemeiază, precum în speță, pe constatarea de către Comisie a unei încălcări a articolului 101 alineatul (1) TFUE într-o decizie adresată societății-mamă a societății-filială pârâte, aceasta din urmă nu poate contesta în fața instanței naționale existența încălcării constatate pe această cale de

Comisie. Într-adevăr, conform articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003³, instanțele naționale nu pot lua decizii contrare deciziei adoptate de Comisie.

În schimb, atunci când într-o decizie adoptată în temeiul articolului 101 TFUE Comisia nu a constatat niciun comportament ilicit al societății-mamă, societatea-filială are dreptul în mod firesc să conteste nu numai apartenența sa la aceeași „întreprindere” ca societatea-mamă a acesteia, ci și existența încălcării imputate acesteia din urmă.

În această privință, **Curtea precizează în plus că posibilitatea instanței naționale de a constata o eventuală răspundere a societății-filială pentru prejudiciile cauzate nu este exclusă pentru simplul fapt că, după caz, Comisia nu a adoptat nicio decizie sau prin decizia prin care aceasta a constatat încălcarea nu a fost aplicată acestei societăți o sancțiune administrativă.**

Prin urmare, articolul 101 alineatul (1) TFUE se opune unei reglementări naționale care prevede posibilitatea de a stabili răspunderea pentru comportamentul unei societăți în sarcina altei societăți numai în cazul în care a doua societate exercită un control asupra primei societăți.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

³ Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele [101] și [102 TFUE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167, rectificare în Ediție specială, 08/vol. 4, p. 269).